

Zegen of vloek

Zie (Re'ee), ik plaats voor jullie vandaag zegen en vloek." Zo begint parsja Re'ee. Kijk! zodat je onderscheid kunt maken tussen zegen en vloek. Om dat onderscheid helder te krijgen moeten de Israëlieten op de berg Gereziem de zegen uitspreken en op de berg Eval de vloek. Verderop in Devariem wordt beschreven hoe op beide bergen een groep staat. (Dev. 27:12-13) Een geweldige scène voor een film! Ten slotte, nadat Mosjé alles gezegd heeft wat er te zeggen valt over de zegeningen en de vloeken, volgt de oproep: 'U staat voor de keuze tussen leven en dood, zegen en vloek. Kies dan het leven.' (Dev.30:19) Maar dat is pas over een paar weken. Re'ee is de opmaat.

Natuurlijk kiezen wij voor het leven. Diep in onze ziel is dat immers wat we willen? Of toch niet? Re'ee, kijk, doe je ogen open! Zou het misschien toch niet helemaal vanzelf gaan? Hier is het verhaal van een schorpioen die een rivier over wilde steken. Hij vroeg de vos of hij op zijn rug mee mocht als die naar

de overkant zwom. 'Ik kijk wel mooi uit,' zei de vos, 'dan steek je mij en dan verdrink ik.' 'Dat zou ik nooit doen,' zei de schorpioen, 'want dan verdrink ik zelf ook.' Daar zat wat in. 'Vooruit dan maar,' zei de vos. Halverwege stak de schorpioen de vos. 'Waarom doe je dat nou?' vroeg de vos, 'nu verdrinken we allebei!' 'Ik weet het,' zei de schorpioen, 'maar ik kon me niet bedwingen.'

Wees je bewust van de manier waarop je jezelf saboteert

Het leek zo makkelijk. De gezegenden zullen het land beërven en de vervloekten zullen afgesneden worden, zegt de psalmist (Tehiliem 37:22). Dan kunnen we toch alleen maar de zegen kiezen? Helaas zitten we onszelf weleens in de weg, net als de schorpioen uit het verhaal. 'Re'ee!' zegt

daarom onze parasja, zie! open je ogen, wees je bewust van de manier waarop je jezelf saboteert. Onze tekst zegt: de zegen is dat je luistert. De vloek kies je als je niet luistert en afgoden achterna loopt. Wees je bewust van de zaken waarvan je afgoden maakt. Van spullen, van maatschappelijk succes, van veiligheid, van erkenning, aanzien, waardering, erbij horen? Wees je er bewust van en bedwing je automatische neigingen.

De *Sefat Emet* (Polen, 1847-1905) stelt dat deze tekst ervan uitgaat dat we zullen luisteren en de zegen kiezen. Goedheid hebben we volgens hem van nature. De vloek is indien we niet gehoorzamen, het is de uitzondering. En gaat het een keer mis, dan kunnen we iedere dag opnieuw de zegen kiezen. Want er staat: 'Ik plaats voor jullie *hajom*, vandaag, dat is iedere dag, zegen en vloek.' Laten we onze ogen openen, en iedere dag opnieuw de zegen kiezen. *Be'ezrat Hasjeem*, met hulp van de Eeuwige.